

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

P-276/15
OPĆINSKI SUD U VINKOVCI
Primljeno:
13-03-2015

Broj: Revr 74/11-2

REPUBLIKA HRVATSKA
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Katarine Buljan predsjednice vijeća, Aleksandra Peruzovića člana vijeća, Branka Medančića člana vijeća, Marine Paulić članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice i Slavka Pavkovića člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Milenka Hercega iz Vinkovaca, M. Držića 7, kojeg zastupa punomoćnik Boženko Lozo, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika Polet d.o.o. Vinkovci, kojeg zastupa punomoćnik Berislav Knez, odvjetnik u Vinkovcima, radi utvrđenja nedopuštenosti otkaza ugovora o radu, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Vukovaru broj Gž-696/10 od 11. studenog 2010. kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Vinkovcima broj P-503/09 od 5. veljače 2010., u sjednici održanoj 9. prosinca 2014.,

riješio je:

Prihvaća se revizija tužitelja i ukida presuda Županijskog suda u Vukovaru broj Gž-696/10 od 11. studenog 2010. i presuda Općinskog suda u Vinkovcima broj P-503/09 od 5. veljače 2010. te se predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Županijskog suda u Vukovaru broj Gž-696/10 od 11. studenog 2010. potvrđena je presuda Općinskog suda u Vinkovcima broj P-503/09 od 5. veljače 2010. kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja radi utvrđenja nedopuštenosti Odluke tuženika o izvanrednom otkazu ugovora o radu broj 214/09 od 6. ožujka 2009. te Odluke broj 286/09 od 30. ožujka 2009. kojom se odbija zahtjev za zaštitu prava i utvrđenja da radni odnos nije prestao, te da se naloži tuženiku vraćanje tužitelja na rad i obavljanje poslova vozača autobusa, uz naknadu plaće od prestanka rada do dana povratka na rad, sve uvećano za zakonsku zateznu kamatu, uz naknadu prouzročenih parničnih troškova (toč. I. izreke). Pod toč. II. izreke nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku parnične troškove u iznosu 3.200,00 kn.

Protiv drugostupanjske presude tužitelj je podnio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupak i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske prihvati reviziju, ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženik je predložio reviziju odbiti kao neosnovanu.

Revizija je osnovana.

Prema odredbi čl. 392. a Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08 i 123/08 – dalje: ZPP), a koja se na temelju odrede čl. 52. st. 4. u svezi s odredbom čl. 34. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 84/08) primjenjuje na ovaj spor, u povodu revizije iz čl. 382. st. 1. ZPP Vrhovni sud Republike Hrvatske ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i u granicama razloga određeno navedenih u reviziji pazeći po službenoj dužnosti na pogrešnu primjenu materijalnog prava i na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP.

Postupajući u smislu prethodno citirane odredbe Vrhovni sud Republike Hrvatske nije našao da bi u konkretnom slučaju bila počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupak iz čl. 354. st. 2. toč. 8. ZPP, a na koju pazi po službenoj dužnosti.

Ostvaren je revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP jer presuda ima nedostatka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito jer je izreka presude nerazumljiva i proturječna sama sebi i razlozima presude, a razlozi u presudi o odlučnim činjenicama su nejasni i proturječni te u odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima datim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika.

Predmet spora je zahtjev tužitelja na utvrđenje nedopuštenosti Odluke tuženika o izvanrednom otkazu ugovora o radu od 6. ožujka 2009. i vraćanje tužitelja na poslove vozača autobusa kod tuženika uz naknadu plaće od prestanka rada do povratka na rad.

U ovom revizijskom stupnju postupka i dalje je sporno je li postupanje tužitelja kao radnika tuženika ima značaj osobito teške povrede iz radnog odnosa i time razlog za izvanredni otkaz ugovora o radu u smislu čl. 114. Zakona o radu ("Narodne novine" broj 38/95, 74/95, 64/95, 17/01, 82/01, 114/03, 30/04, 142/03, 137/04 – pročišćeni tekst i 68/05 – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske – dalje: ZR).

Iz utvrđenja nižestupanjskih sudova proizlazi:

- da je tužitelj bio zaposlen kod tuženika na temelju ugovora o radu na radnom mjestu vozača autobusa od 15. rujna 1998.,

- da je tuženik 6. ožujka 2009. donio Odluku o izvanrednom otkazu ugovora o radu kojom se tužitelju otkazuje ugovor o radu od 15. rujna 1998. zbog osobito važnih činjenica i to nanošenjem štete ugledu tvrtke iznošenjem netočnih podataka u javnim glasilima i izazivanjem nepovjerenja prema prijevoznim sredstvima i ukupnoj sigurnosti putnika,

- da je novinski članak objavljen u novinama "Slavonski dom" pod naslovom "Naši su autobusi kamikaze! – stari i dotrajali autobusi popravljaju se samo nužno pa se vraćaju u

promet. Najgore je ako se što dogodi kriv je vozač", kao i novinski članak objavljen u "Glasu Slavonije" pod naslovom "Ugrožena sigurnost Poletovih putnika".

Na temelju tako utvrđenih činjenica prvostupanjski sud ocjenjuje, a drugostupanjski sud prihvaća takvu ocjenu prvostupanjskog suda da je tuženik kao poslodavac imao opravdani razlog za otkaz ugovora o radu tužitelju u smislu odredbe čl. 114. ZR. Nižestupanjski sudovi zaključuju da takvo ponašanje tužitelja šteti ugledu tuženika jer opisano postupanje tužitelja kao radnika tj. iznošenje određenih neistinitih izjava u medijima predstavlja opravdani razlog za otkaz ugovora o radu. Posebno, se ističe da su novinski članci kod čitatelja izazvali određenu nelagodu pa i strah zbog vožnje u takvim autobusima te su naročito utjecali na međuljudske odnose u kolektivu tuženika kao i određenu zabrinutost zbog eventualnog pada prometa i gubitka mjesečnih primanja tj. plaća, pa takvo ponašanje tužitelja predstavlja takvu važnu činjenicu zbog koje nastavak radnog odnosa nije moguć.

U revizijskom stupnju postupka revident osporava zaključke nižestupanjskih sudova smatrajući da ponašanje tužitelja ne predstavlja osobito tešku povredu radne obveze i da njegova izjava ili radnja nije dovela do narušavanja ugleda tuženika. Zbog toga smatra da nije ispunjena pretpostavka za otkaz ugovora o radu u smislu čl. 114. ZR, pa da su sudovi pogrešno primijenili materijalno pravo odbijanjem tužbenog zahtjeva.

Prema odredbi čl. 114. st. 1. ZR poslodavac ima opravdan razlog za izvanredni otkaz ugovora o radu sklopljenog na neodređeno ili određeno vrijeme bez obveze poštivanja otkaznog roka, ako zbog osobito teške povrede obveze iz radnog odnosa ili zbog neke druge osobito važne činjenice, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obiju ugovornih stranaka, nastavak radnog odnosa nije moguć.

U ovom predmetu od odlučnog značaja je odgovoriti na načelno pitanje: - koje su posljedice javnog istupanja tužitelja u kojima se iznose negativna ocjena o poslovanju tuženika na ugovor o radu i radni odnos radnika i poslodavca, a zatim koji je značaj takvog javnog istupanja tužitelja u konkretnom slučaju?

Treba reći da takvo javno istupanje radnika može imati za posljedicu na radni odnos kao osobito važna činjenica zbog koje, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obiju stranaka, nastavak radnog odnosa nije moguć.

Međutim, tužitelj, koji drži da nije učinio ono što mu je odlukom o otkazu ugovora o radu stavljeno na teret u žalbi na prvostupanjsku presudu kao i nastavno u reviziji protiv drugostupanjske presude opravdano ističe da su nižestupanjskim presudama izostali jasni i prihvatljivi razlozi koji bi opravdavali izloženo shvaćanje, odnosno da su toj presudi dani razlozi o odlučnim činjenicama za odluku o predmetu spora – koji ne proizlaze iz dokaza provedenih u postupku iz sadržaja sačinjenih zapisnika.

U revizijskom stupnju postupka sud odlučuje na temelju činjeničnih utvrđenja pred nižestupanjskim sudovima.

Nižestupanjski sudovi polaze od jedinog utvrđenja da je u novinama (u dvije novine, iako se u reviziji tvrdi da je tužitelj nešto rekao samo za jedne novine), objavljen članak pod naslovom "Naši autobusi su kamikaze – stariji i dotrajali autobusi popravljaju se samo nužno,

pa se vraćaju u promet. Najgore je ako se što dogodi kriv je vozač" kao i članak pod naslovom "Ugrožena sigurnost Poletovih putnika". Međutim, u nižestupanjskim postupcima nisu utvrđene odlučne činjenice o sadržaju izjave tužitelja koju je dao javnim glasilima, zbog čega nije moguće ocijeniti je li istupanje tužitelja u javnosti "osobito važna činjenica" zbog koje se može izvanredno otkazati ugovor o radu.

Kako u postupku pred nižestupanjskim sudovima nije utvrđeno odlučna okolnost o sadržaju izjave tužitelja, to se nižestupanjske presude ne mogu ispitati čime je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP u postupku pred sudom prvog stupnja odnosno 375. st. 1. ZPP u postupku pred sudom drugom stupnja koji takvu bitnu povredu nije povodom žalbe revidentu otklonio, pa je iz navedenih razloga valjalo prihvatiti reviziju, ukinuti obje nižestupanjske presude i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, sve na temelju čl. 394. st. 1. ZPP.

Samo utvrđenje nižestupanjskih sudova da su objavljeni članci pod naslovom "Naši autobusi su kamikaze – stari i dotrajali autobusi popravljaju se samo nužno, pa se vraćaju u promet. Najgore što se dogodi kriv je vozač", kao i članak pod naslovom "Ugrožena sigurnost Poletovih putnika" samo po sebi ne opravdava zaključak nižestupanjskih sudova o osnovanosti odluke o izvanrednom otkazu ugovora o radu tužitelju. Naime, tužitelj kao vozač autobusa sigurno nije osoba koja određuje novinske članke u novinama. Pri tome bi trebalo imati na umu da se tuženik bavi djelatnošću koja može ugroziti sigurnost putnika, pa ako je doista istina da se autobusi stari i dotrajali, odnosno tehnički neispravni, te da se obavljaju samo nužni popravci i ako je tu istinu tužitelj iznio, teško se to može ocijeniti kao razlog za izvanredni otkaz.

Stoga će u nastavku postupka prvostupanjski sud otkloniti počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj revizijski sud ukazao.

Iz navedenih razloga valjalo je odlučiti kao u izreci.

Zagreb, 9. prosinca 2014.

Predsjednica vijeća:
Katarina Buljan, v.r.

ZA TOČNOST OTPRAVKA

Ovlašteni službenik:
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu

Štefica Klepac